

9. Стерлікова М. С. Особливості вживання дієслів у пісенному дискурсі. URL: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/50.pdf (дата звернення: 17.09.2022).

10. Шевченко О. Пісенне мистецтво на заняттях з української мови як іноземної. *Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки*. Матеріали навч.-наук. конференції з міжнар. уч., м. Полтава, 24 бер. 2022 р. Полтава : АСМІ, 2022. С. 317–319. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/18323/1/Songs_at_the_Ukrainian_lessons.pdf (дата звернення: 18.10.2022).

11. Яремко Л., Ліша С. Методика викладання «Аудіовізуального курсу» в ШУІМ (З досвіду роботи у Шанхайському університеті іноземних мов). *Українська мова у світі* : зб. матеріалів VII міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 4 листоп. 2022 р. Львів, 2022. С. 117–119. URL: <https://miok.lviv.ua/wp-content/uploads/2022/11/Українська-мова-у-світі.-Збірник-1.pdf> (дата звернення: 18.11.2022).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-85>

Дядюра Г. М.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови та загального мовознавства,
Черкаський державний технологічний університет*

Кухарєва-Рожко В. І.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови та загального мовознавства,
Черкаський державний технологічний університет*

Сидоренко Л. М.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови та загального мовознавства,
Черкаський державний технологічний університет*

КРАЇНОЗНАВЧА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

Країнознавча компетентність вважається ключовою у вивченні української мови іноземними студентами. Знання та уявлення про культуру й реалії іншомовної культури, уміння їх аналізувати, зіставляти та пізнавати, а також навички застосування цих знань у відповідній

ситуації спілкування уможлиблює підвищити мовний рівень студентів-іноземців.

Сучасні країнознавчі матеріали збагачують знання про країну, мова якої вивчається, конкретними та переконливими відомостями з різних галузей суспільного життя; слугують джерелом інформації для мовленнєво-мисленнєвої діяльності: на їх основі можна зіставляти соціокультурні явища, робити гіпотези й висновки, простежувати зміни, виявляти тенденції; показують реальне функціонування мовних засобів в автентичних документах і країнознавчих текстах; дають можливість не лише ілюструвати та синтезувати, а й активізувати лексичний і граматичний матеріал у висловлюваннях, які мають країнознавчий зміст [2, с. 326-332].

Для підвищення інтересу до вивчення історії й культури країн, мова яких вивчається, розвитку творчого мислення, ініціативи, уміння обґрунтовувати свої думки та організації колективної розумової діяльності студентів, потрібно урізноманітнювати освітній процес.

Перед викладачами української мови та країнознавства постає проблема пошуку дієвих форм і методів формування полікультурної вихованості іноземних студентів. Адже саме предмети гуманітарного циклу є важливими для розвитку полікультурної вихованості студентів. Однією з умов вирішення цієї проблеми є використання різних нетрадиційних методик у навчанні іноземців, як української мови, так і країнознавства. Адже ці дві навчальні дисципліни тісно пов'язані одна з одною [1, с. 32].

У вивченні української мови не менш важливою є мотивація студентів, так як мотивація є головним двигуном у пізнавальній діяльності. Аби здобути професійні навички, студент-іноземець повинен повністю ввійти в зовсім чуже для себе комунікативне та культурне середовище, тому оволодіти іноземною мовою потрібно не лише для навчання, а й для проживання в іншій країні.

Мотив як стимул було розглянуто психологами ще минулого століття, вважалось, що мотив – це рушійна сила, стимул. Мотивом почали вважати будь-яку причину, котра викликала стимул, а не лише сам стимул. До того ж об'єкти, що спричиняють діяльність людини, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні фактори, однак вони всі не можуть належати до мотивів. Визнаючи здебільшого мотив як спонукальну дію, психологи задумуються звідки вона береться, ця спонукальна енергія. Тут виникають розбіжності у поглядах про джерела спонукання. Одні дослідники вважають, що спонукання береться від потреби, а інші наголошують, що від предмета задоволення потреб [4, с. 146-150].

Системне розширення студентами словникового запасу, постійне його поновлення є надзвичайно важливим у процесі оволодіння

іноземною мовою. Навчальний матеріал, який викладач пропонує студентам-іноземцям на заняттях, сприяє кращому вивченню мови.

Для кращої комунікації, адаптації, розуміння культури, самотності, традиції народу важливим є використання українознавчого матеріалу.

Саме з цією метою студенти Черкаського державного технологічного університету на заняттях вивчають такі теми: «Україна», «Черкаси», «Київ», «Свята українського народу», «Традиції і звичаї українців», «Тарас Григорович Шевченко», «Українська кухня», «Софійський парк» тощо.

Опрацьовуючи лексичну тему «Україна», студенти не тільки вивчають відомості про територію України, адміністративно-територіальний поділ, склад і кількість населення, символіку, національне господарство, а й історичні факти становлення України як самостійної держави.

Починаючи з підготовчого етапу, студенти, спираючись на здобуті знання про Україну, готують українською мовою повідомлення про рідну країну, її традиції, свята, кухню, визначні місця, видатних людей.

Із метою активізації навчального процесу на заняттях з української мови доречно використовувати різні види усної народної творчості (прислів'я, приказки, загадки, скоромовки).

Доцільним буде також й ознайомлення з персоналіями визначних українців, що сприятиме кращому розумінню українського матеріалу. Значну зацікавленість викликає у студентів текст із історії української держави, особливо про національну ідею.

Для розвитку пізнавального інтересу доречним є застосування сучасних комп'ютерних комунікаційних технологій, які надають можливість по-новому реалізувати методи, що сприяють розвиткові творчої активності студентів. Наприклад, вони можуть проводити віртуальні екскурсії, створювати презентації. Це робить заняття цікавим та по-справжньому сучасним, відбувається індивідуалізація навчання.

Комп'ютерна візуалізація освітнього контенту, особливо в ігровій, інтерактивній формі розвиває когнітивні стилі мислення, креативність та розумову активність студентів, а також позитивно впливає на їх психологічний та емоційний стан [3, с. 51-54].

Використання українознавчого матеріалу для оволодіння українською мовою як іноземною, безперечно, є ефективним засобом навчання нерідної мови, який доцільно рекомендувати як один із можливих способів підвищення ефективного навчального процесу.

Набутий досвід роботи зі студентами-іноземцями та викладання ними української мови та країнознавства дає змогу зробити висновок, що процес навчання необхідно постійно урізноманітнювати та намагатися зробити його максимально ефективним та цікавим, зокрема проводити велику творчу роботу з визначення найефективніших із

наявних навчальних засобів та створенню додаткових навчальних матеріалів, передусім вправ та текстів країнознавчого характеру; поліпшувати якість презентації навчального матеріалу; підвищувати мотивацію до вивчення української мови й історії та культури українського народу; створювати умови для більш тісної співпраці між викладачами й студентами.

Список використаних джерел:

1. Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Зозуля І. Є., Солодар Л. В. Країнознавство для слухачів-іноземців підготовчого відділення: Навчальний посібник / Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Зозуля І. Є., Солодар Л. В. Вінниця, ВНТУ, 2010. 74 с.
2. Лісінська Т., Василенко О. Країнознавча компетентність у контексті сучасних проблем навчання іноземних мов / Т. Лісінська, О. Василенко // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2017. № 3. С. 326-332.
3. Опанасенко Ю. М. Покоління Z: нові виклики для освіти. Нова грамотність у цифровому столітті: Матеріали обласної наук.-практ. інтернет-конференції. Черкаси: ЧОІПОПП, 2016. С. 51-54.
4. Черепашук А. А. Врахування мотиваційно-ціннісної сфери особистості при включенні історичних фактів у процес навчання при вивченні технічних дисциплін / В. І. Клочко, А. А. Черепашук // Вісник Луганського нац. пед. ун.-ту ім. Тараса Шевченка. 2007. № 21 (137) Ч. 1. С. 146-150.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-86>

Кваша Т. Г.

старший викладач,

Одеський національний морський університет

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Інтернет-технології набувають все більшої значущості в галузі освіти та надають набагато більше можливостей та гнучкості у викладанні та навчанні. Електронне навчання, яке передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для покращення якості освіти, є новою областю як багатообіцяючий навчальний засіб. Електронне навчання – це процес навчання в електронній формі через мережу